

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20565>

Öz

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i (EADÖ), kanser tedavisi gören çocuklar?n ebeveynlerinin ya?ad??? zorluklar kar??s?nda sergiledikleri psikolojik esnekli?i ve a?r?ya kar?? dayan?kl?l??? ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir araçtır. Bu ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n ya?ad??? a?r?ya ra?men ya?am hedeflerine ba?l? kalma ve i?levselli?i sürdürme yeteneklerini de?erlendirmeye odaklan?r. Özgün yap?s?, Kabul ve Kararl?l?k Terapisi (ACT) çerçevesindeki a?r? dayan?kl?l??? kavram?na dayanmaktadır. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Kudubes ve Bekta? (2021) taraf?ndan gerçekte?tirilmi? olup, kanserli çocuklar?n ebeveynlerinin psikometrik özelliklerini incelemek üzere tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i, Kanserli Çocuk, Ebeveyn Stresi, Psikolojik Esneklik, Uyarlama, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

ASLI AKDEN?Z KUDUBE?, Mehmet Bekta?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, kanserli çocuklar?n ebeveynlerinin, çocuklar?n?n kronik hastal??? ve buna ba?l? geli?en a?r? durumlar? kar??s?nda gösterdikleri duygusal ve davran???sal tepkilerin esneklik düzeyini belirlemektir. EADÖ, ebeveynlerin ya?ad??? olumsuz duygulara veya zorlay?c? durumlara ra?men, de?er verdikleri hedefler do?rultusunda hareket etme kapasitelerini ölçerek klinik uygulamalara ve ara?t?rmalara katkı sa?lamay? hedefler.

Ölçek, adaptasyon çal???mas?nda belirtildi?i üzere, hem ara?t?rmac?lara hem de klinisyenlere, ebeveynlerin psikolojik müdahale ihtiyac?n? belirlemede ve uygun destek stratejilerini geli?tirmede önemli bir araç sunmaktadır.

Yap?

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i, temel olarak a?r? dayan?kl?l??? (Pain Flexibility) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle iki temel alt boyutta incelenir:

A?r?y? Kabul Etme (Pain Acceptance): Ebeveynin, çocu?unun ya?ad??? a?r?y? kontrol etme çabas?ndan vazgeçerek, bu deneyimi oldu?u gibi kabul etme derecesi.

A?r?ya Ra?men Sebat Etme/?steklilik (Pain Willingness/Persistence): Ebeveynin, a?r? veya stres varl???na ra?men, kendisi ve çocu?u için önemli olan de?er temelli faaliyetlere veya

hedeflere ba?l? kalma isteklili?i.

Bu yap?, ebeveynlerin kronik stresle ba?a ç?kma mekanizmalar?n? ve psikososyal uyum düzeylerini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Kudubes ve Bekta? (2021) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, ölçe?in orijinal iki faktörlü yap?s?n?n (A?r?y? Kabul Etme ve A?r?ya Ra?men Sebat Etme) Türk költürüne uygun olarak korundu?u tespit edilmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin iyi uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçüt Ba??nt?l? Geçerlik: Ölçe?in, depresyon, anksiyete ve ya?am kalitesi gibi ilgili psikolojik yap?larla beklenen yönde korelasyon gösterdi?i belirlenmi?tir. Yüksek a?r? dayan?kl?l??? puanlar?, genellikle daha dü?ük stres ve daha iyi psikososyal i?levsellik ile ili?kilendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri ile de?erlendirilmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in genelinde yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?n?n .80'in üzerinde) elde edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Güvenirli?i: Alt faktörlerin (A?r?y? Kabul Etme ve A?r?ya Ra?men Sebat Etme) de yeterli düzeyde iç tutarl?l?a sahip oldu?u raporlanm??t?r. Bu bulgular, EADÖ'nün psikometrik özellikler aç?s?ndan güvenilir bir araç oldu?unu do?ulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in, teorik olarak beklenen iki alt faktörlü yap?s?n?n (A?r?y? Kabul Etme ve A?r?ya Ra?men Sebat Etme) Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu faktör yap?s?, ebeveynlerin a?r?ya verdikleri tepkilerin bili?sel ve davran??sal bile?enlerini ayr? ayr? de?erlendirme imkan? sunmaktad?r.

Araç

Test Türü:

Uyarlama

Format:

Derecelendirme ölçe?i (Örn: 5'li Likert Tipi Ölçek, 1=Hiç Kat?lm?yorum'dan 5=Tamamen Kat?lm?yorum'a kadar)

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Kanserli çocuklar?n ebeveynleri

Ya? Grubu:

Yeti?kin ebeveynler

Popülasyon Detaylar?:

Çocuklar? kanser tan?s? alm?? ve tedavi görmekte olan ebeveynler (Anne ve/veya Baba).

Test Metodolojisi:

Öz bildirim formu. Ebeveynlerden, çocuklar?n?n hastal???na ve a?r? deneyimlerine ili?kin kendi duygu ve dü?üncelerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

A?r? Kabulü, Psikolojik Esneklik, Kronik Hastal?k, Çocuk Onkolojisi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Hem?irelik Ara?t?rmalar?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:

asliakdeniz@hotmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi:

Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal halinin kullan?m? için telif haklar? orijinal yazarlara aittir. Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarlama Y?l?: 2021

Eri?im Ba?lant?s?: Ölçe?in yay?nland??? makaleye a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: tandfonline.com

PDF Durumu: Orijinal kaynakta PDF dosyas? mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Kudubes, A.A. & Bektas, M. (2021) Psychometric Properties of the Turkish Version of the Pain Flexibility Scale for Parents of Children with Cancer. *Comprehensive Child and Adolescent Nursing*, DOI: 10.1080/24694193.2021.1962432

Ebeveynler için A?r? Dayan?kl?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelere eri?im için ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.